

**RAAD VAN TOEZICHT DER ORDE VAN ADVOCATEN
IN HET ARRONDISSEMENT BREDA**

STAGEREGLLEMENT

De Raden van Toezicht in de 19 arrondissementen hebben op basis van de Stageverordening een zelfstandige bevoegdheid tot het nemen van beslissingen aangaande de stage en het patronaat. In 2009 hebben de Raden van Toezicht afgesproken hun Stagereglementen te voorzien van een inleiding, waarin uitgangspunten staan opgenomen waarop de Raden van Toezicht zich gedurende de stage bij hun besluitvorming zullen baseren. Ook vormen deze uitgangspunten het richtsnoer voor patroon en stagiaire tijdens de stage. Deze uitgangspunten kunnen in een Stagereglement of plaatselijke Beleidsregels nader worden uitgewerkt.

Deze inleiding behandelt de volgende onderwerpen:

1. Toepasselijke regelgeving
2. Ontwikkeling vakbekwaamheid stagiaire
3. Het patronaat en de begeleiding
4. Positie Raad van Toezicht

1. Toepasselijke regelgeving

Advocatenwet

De basis voor de stage en het patronaat is artikel 9b Aw. Hierin is als hoofdregel vastgelegd dat de advocaat vanaf de beëindiging drie jaren fulltime onder toezicht (en op het kantoor) van de patroon werkt. De Raad van Toezicht onderschrijft dat een degelijke opleiding als advocaat drie jaren duurt en dat een goede leeromgeving het best is gewaarborgd op het kantoor van de patroon.

Artikel 9b lid 2 Aw beschrijft impliciet het doel van de stage: na afronding van de stage dient de stagiaire te beschikken over voldoende praktijkervaring. Naar het oordeel van de Raad van Toezicht dient bij de beoordeling van de praktijkervaring een groot gewicht te worden toegekend aan de proceservaring, zulks mede vanwege het aan advocaten toegekende procesmonopolie.

Stageverordening 2005

Op basis van artikel 9b lid 6 Aw is de stage verder uitgewerkt in de Stageverordening (voor stagiaires die na 1 januari 2007 beginnen met de Beroepsopleiding is dit de Stageverordening 2005 en voor stagiaires die voordien begonnen met de Beroepsopleiding is dit de Stageverordening 1988). De Stageverordening geeft regels voor de toelating als patroon, de verplichtingen van patroon en stagiaire, de opleidingsverplichtingen en de beëindiging en schorsing van de stage. Aan de Raden van Toezicht worden diverse bevoegdheden toegekend die op plaatselijk niveau zijn uitgewerkt in Stagereglementen of Beleidsregels. Vanwege plaatselijke verschillen zijn de reglementen niet op alle onderdelen gelijkloidend.

Richtlijn arbeidsvoorwaarden stagiaires

De Algemene Raad en Stichting Jonge Balie Nederland hebben in het verleden een Richtlijn arbeidsvoorwaarden stagiaires vastgesteld. De Raden van Toezicht achten het van belang dat de bepalingen uit deze richtlijn door het kantoor, patroon en stagiaire worden gevolgd. De richtlijn bevat in artikel 20 en 21 bepalingen over de begeleiding en opleiding van de stagiaire, betreffend:

- variatie in de door de stagiaire te behandelen zaken;
- het vermijden van vroegtijdige specialisatie voor zover deze ten koste zou gaan van de noodzakelijke algemene praktijkervaring;

- het verkrijgen van inzicht in de organisatorische en administratieve gang van zaken op een advocatenkantoor;
- het bevorderen dat de stagiaire wordt opgeleid tot een advocaat die zelfstandig kan optreden.

De Raden van Toezicht zullen deze uitgangspunten hanteren bij de beoordeling van de vraag of de stagiaire beschikt over voldoende praktijkervaring en of de stagiaire in aanmerking kan komen voor de stageverklaring.

2. Ontwikkeling vakbekwaamheid stagiaire

De opleiding van de stagiaire is gebaseerd op twee pijlers (kennis en kunde). De eerste pijler is het traject van opleiding door middel van het volgen van scholing. In diverse regelingen zijn deze opleidingsverplichtingen uitgewerkt. Hoofddregel is dat de stagiaire in de stage de Beroepsopleiding voltooit, alsmede 40 VSO-punten haalt en 34 plaatselijke opleidingspunten. De tweede pijler is de praktijk. De stagiaire leert het vak van advocaat tijdens de stage door de uitoefening daarvan onder verantwoordelijkheid van een ervaren advocaat, de patroon.

Aan het einde van de stageperiode dient de Raad van Toezicht te kunnen vaststellen dat de stagiaire de weg naar vakbekwaamheid heeft voltooid. Op basis van de toepasselijke regelgeving dient er na afronding van de stage sprake te zijn van een advocaat die zelfstandig kan optreden en daartoe voldoende praktijkervaring heeft opgedaan, waaronder in het bijzonder proceservaring. De werkervaring en de proceservaring van de stagiaire dienen gevarieerd te zijn. Werkervaring en proceservaring moeten in beginsel zijn opgedaan op meer dan één rechtsgebied. De stagiaire moet zelfstandig meerdere schriftelijke procedures hebben gevoerd en zelfstandig diverse malen cliënten ter terechtzitting hebben bijgestaan in uiteenlopende procedures.

3. Het patronaat / de begeleiding

Voor de Raden van Toezicht is uitgangspunt dat de stagetijd gedurende minimaal drie jaren aaneengesloten wordt doorgebracht op het kantoor van de patroon. Uitzonderingen hierop zijn slechts beperkt mogelijk en een verzoek daartoe vereist een degelijke motivering en voldoende waarborgen voor een optimale begeleiding.

De patroon speelt een grote rol tijdens de stage. De patroon is eindverantwoordelijke en doet jaarlijks aan de Raad van Toezicht verslag van de ontwikkeling van de stagiaire. Onder meer op basis van deze verslagen zal de Raad van Toezicht een beslissing nemen over het uitreiken van de stageverklaring. De patroon dient aandacht te hebben voor zijn stagiaire en zal dienen te reageren op de ontwikkelingen in de stage en zonodig moeten bijsturen.

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd ten aanzien van het patronaat en de begeleiding:

- de patroon is een ervaren en integere advocaat;
- de patroon draagt zorg voor een goede voorbereiding van de begeleiding van de stagiaire;
- de Raad van Toezicht is bevoegd om in dit kader de deelname aan een cursus omtrent coaching en begeleiding van stagiaires (de zgn. 'patroonscursus') verplicht te stellen.
- de patroon maakt met de stagiaire afspraken over de begeleiding;
- de patroon bespreekt regelmatig met de stagiaire de voortgang in de stage en legt deze gesprekken vast; in dit kader wordt door de Raden van Toezicht sterk aanbevolen dan wel verplicht gesteld gebruik te maken van het door de Nederlandse Orde van Advocaten ontwikkelde Portfolio of een vergelijkbaar beoordelingsinstrument;
- de patroon begeleidt de stagiaire tijdens zijn ontwikkeling als advocaat en maakt daartoe voldoende tijd vrij;
- de patroon stelt de stagiaire in de gelegenheid de verplichte opleidingen te volgen en examens voor te bereiden;
- de patroon c.q. de werkgever draagt zorg voor een goede werkplek van de stagiaire en voldoende assistentie door kantoorpersoneel;

- de patroon draagt er zorg voor dat de stagiaire gevarieerd en voldoende werk te verrichten krijgt en dat de stagiaire wordt opgeleid tot een advocaat die zelfstandig kan optreden.

4. Positie Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft verschillende taken met betrekking tot de bescherming van de stagiaire tijdens de stage en het waarborgen van een goede opleiding. Zo heeft de patroon de goedkeuring van de Raad van Toezicht alvorens hij als zodanig kan optreden. De Raad van Toezicht beoordeelt daarnaast gedurende de stage ook de ontwikkeling en de praktijkervaring van de stagiaire, zulks onder meer op basis van de periodieke verslagen van patroon en stagiaire. De Raad van Toezicht is in deze niet alleen een toezichthouder. De Raad van Toezicht is ook een partner voor overleg, kan advies geven en de patroon en de stagiaire bijstaan op meerdere vlakken.

5. Slot

Bovenstaande inleiding geeft de algemene normen waarop de Raad van Toezicht zich zal baseren bij zijn besluitvorming over onderwerpen aangaande de stage en het patronaat. Een aantal van deze algemene regels worden hieronder nader in detail uitgewerkt in het Stagereglement en/of Beleidsregels/Opleidingsmaatregel.

ALGEMEEN

Artikel 1

lid 1

Voordat de beëdiging van de stagiaire tot advocaat kan plaatsvinden, dient de patroon aan de Raad van Toezicht schriftelijk te verzoeken het patronaat goed te keuren. De patroon geeft daarbij op de datum van zijn beëdiging en het aantal en de identiteit van de stagiaires over wie hij het patronaat al uitoefent, alsmede het aantal juridische medewerkers, niet zijnde advocaten, die hij
./. in het bijzonder begeleidt. Daartoe dient gebruik te worden gemaakt van het formulier "verzoek goedkeuring patronaat" zoals gehecht aan dit Stagereglement als bijlage 1.

lid 2

Bij of naar aanleiding van het verzoek tot goedkeuring van het patronaat dient de patroon en/of stagiaire een exemplaar van de overeenkomst, die hun materieelrechtelijke verhouding regelt, aan de Raad van Toezicht ter inzage te geven.

Indien deze overeenkomst gedurende de stageperiode wordt gewijzigd, wordt onverwijld een afschrift van de gewijzigde overeenkomst aan de Raad van Toezicht gezonden.

lid 3

Indien de stagiaire op het kantoor van de patroon werkzaam zal zijn, dient die overeenkomst in principe een arbeidsovereenkomst te zijn.

lid 4

De Raad van Toezicht zal aan het patronaat de goedkeuring onthouden, indien de onder lid 2 bedoelde overeenkomst bepalingen bevat, die met het oog op de belangen van de stagiaire onredelijk zijn.

lid 5

Deze overeenkomst –indien het een arbeidsovereenkomst is- dient in de regel te bepalen:

- a. dat de overeenkomst door de werkgever gedurende de stage slechts beëindigd kan worden op grond van zwaarwegende omstandigheden en na voorafgaande toestemming van de Raad van Toezicht.
- b. dat de vergoeding voor de werkzaamheden van de stagiaire tenminste gelijk zal zijn aan die, welke door de Nederlandse Orde van Advocaten als richtlijn wordt gepubliceerd.
- c. welke kosten, voortvloeiende uit de status van advocaat en uit de verplichte deelname aan de opleidingsmaatregelen, ten laste komen van de stagiaire danwel van de patroon.

Deze overeenkomst –indien het geen arbeidsovereenkomst is- dient in de regel te bepalen: dat de overeenkomst door de patroon gedurende de stage slechts beëindigd kan worden op grond van zwaarwegende omstandigheden en na voorafgaande toestemming van de Raad van Toezicht.

lid 6

Indien de overeenkomst, zowel wanneer het een arbeidsovereenkomst is, als wanneer het een andere overeenkomst is, een concurrentiebeding bevat zal dit, behoudens bijzondere omstandigheden, niet verder mogen strekken dan het verbod aan de stagiaire om gedurende één jaar na de beëindiging van de overeenkomst aan cliënten, die gedurende twee jaren daaraan voorafgaand cliënt van de patroon, diens kantoor en/of van de stagiaire zijn of zijn geweest, diensten te verlenen.

Er is onder meer sprake van bijzondere omstandigheden als de stagiaire reeds elders ruime ervaring als jurist en/of op andere wijze specialistische kennis heeft opgedaan en om die redenen is aangetrokken. De Raad van Toezicht kan in een dergelijk geval goedkeuring hechten aan een concurrentiebeding, mits het belang van het kantoor van de patroon aannemelijk wordt gemaakt en de Raad van Toezicht vóór het sluiten van het contract tussen patroon en stagiaire de gelegenheid krijgt het beding te toetsen.

Voorts zal de overeenkomst een bepaling dienen te bevatten, inhoudend dat geschillen met betrekking tot een overeengekomen concurrentiebeding bij wege van bindend advies door een commissie van 3 leden uit de Raad van Toezicht zullen worden beslecht.

lid 7

Bij het verzoek tot goedkeuring van het patronaat over een stagiaire, die voor eigen rekening en risico de praktijk gaat uitoefenen op het kantoor van zijn patroon, dient door de stagiaire bij de Raad van Toezicht te worden aangetoond, dat er:

- a) een deugdelijk financieel overzicht, waaruit de te verwachten inkomsten en uitgaven gedurende de gehele stageperiode inhoudende dat de praktijkvoering op financieel verantwoorde wijze kan geschieden, bestaat,
- b) de beschikking is over een vrij krediet of liquide vermogen ter hoogte van het bruto minimumloon over één jaar, vermeerderd met de praktijkkosten over één jaar,
- c) sprake is van een behoorlijke inventaris, voldoende vakliteratuur en doelmatige communicatiemiddelen,
- d) voldoende verzekerd is tegen het risico van beroepsaansprakelijkheid,

e) sprake is van een adequate arbeidsongeschiktheidsverzekering voor de duur van de stage.

Artikel 2

lid 1

De patroon zal het patronaat niet kunnen uitoefenen over meer dan twee stagiaires, die bij hem kantoor houden (vgl. art. 10, lid 1 onder c.), danwel één stagiaire, indien deze niet bij hem kantoor houdt.

Wanneer de patroon belast is met de bijzondere begeleiding van één of meer juridische medewerkers, niet zijnde advocaten, is de Raad van Toezicht gerechtigd om –afhankelijk van die belastingen van het in de eerste zin van dit artikel geregelde af te wijken.

lid 2

De Raad van Toezicht is bevoegd aan vervulling van het patronaat voorwaarden te verbinden. Onder meer kan als voorwaarde worden gesteld dat de patroon voor of tijdens de eerste zes maanden van dat patronaat deelneemt aan een door de Raad van Toezicht erkende cursus omtrent het patronaat en coaching van stagiaires (zgn. ‘patroonscursus’). Deze voorwaarde zal in ieder geval worden opgelegd indien de verzoeker nooit eerder als patroon is opgetreden, alsmede in die gevallen waarin verzoeker wel eerder stagiaires heeft begeleid, maar in de voorgaande vijf jaren geen volledig patronaat heeft vervuld en in die periode geen patroonscursus heeft gevolgd.

VERPLICHTINGEN PATROON EN STAGIAIRE

Artikel 3

lid 1

De stagiaire is verplicht de door de patroon te geven begeleiding loyaal te aanvaarden.

lid 2

Wanneer er een klacht tegen de stagiaire wordt ingediend, zal de patroon de stagiaire de nodige bijstand verlenen.

Artikel 4

lid 1

De patroon begeleidt de stagiaire overeenkomstig het bepaalde in de Stageverordening, meer speciaal art. 5 van die Verordening, en het bepaalde in dit Stagereglement.

lid 2

De patroon stelt de stagiaire in de gelegenheid om naast het volgen van de Beroepsopleiding aan de onderstaande opleidingseisen voor stagiaires te voldoen, gedurende de stage:

- a. Veertig opleidingspunten, te behalen met cursussen uit het landelijk VSO-aanbod en waarvan tenminste de helft behaald dient te zijn met opleiding betrekking hebbende op een juridisch onderwerp.

- b. 12 vakinhoudelijke opleidingspunten, door de stagiaire te behalen door het volgen van een extra VSO-cursus, cursus(sen) uit de Permanente Opleiding, Jonge Balie cursussen, of cursussen georganiseerd door hun Arrondissementale Opleidingsstichting, waarbij de aanwezigheid van de stagiaire is geregistreerd.

Tevens dient de stagiaire een bewijsstuk te worden verstrekt waaruit blijkt dat de cursus is gevolgd. De puntenregeling sluit aan bij het systeem van de verordening Permanente Opleiding: 60 minuten onderwijs levert één opleidingspunt op.

- c. 18 vrije opleidingspunten, door de stagiaire te behalen door het volgen van een extra VSO-cursus, cursus(sen) uit de Permanente Opleiding, Jonge Balie cursussen of cursussen georganiseerd door een Arrondissementale Opleidingsstichting, of te behalen middels deelname aan (kantoor)cursussen, lezingen of andere (jonge Balie) activiteiten die door de plaatselijke Raad van Toezicht zijn aangemerkt als opleiding voor stagiaires.
De Raad van Toezicht waardeert van de Jonge Balie activiteiten het volgen van een haardgesprek met één opleidingspunt en het bijwonen van de Zuidelijke Pleitwedstrijden (eenmaal tijdens de stageperiode) met twee opleidingspunten.

- d. 4 opleidingspunten, door de stagiaire te behalen onder de noemer "pleidooi".

Hierbij dient rekening te worden gehouden met de door de Raad van Toezicht binnen bovengenoemd kader gestelde nadere eisen zoals het bijwonen van de door de Vereniging de Jonge Balie georganiseerde haardgesprekken (4 per jaar minimaal).

Voor stagiaires die vóór 1 september 2002 zijn beëdigd en in 2002 een aanvang hebben gemaakt met de Beroepsopleiding, geldt nog artikel 4 lid 2 van het Stagereglement zoals dat gold vóór de datum van inwerkingtreding van deze bepaling, 1 september 2002.

lid 3

Behoudens ontheffing door de Raad van Toezicht is de stagiaire verplicht al deze opleidingsmaatregelen bij te wonen en de patroon van die bijwoning op de hoogte te stellen.

lid 4

De patroon ziet er meer in het algemeen op toe, dat de stagiaire de aan hem in het kader van de opleiding gestelde verplichtingen nakomt en maakt daarvan melding op het in art. 6 genoemde stageverslag. In dat verslag geeft de patroon ook aan welke opleidingsmaatregelen door de stagiaire zelf zijn gevolgd en ook welke niet; dit laatste met reden van verhindering en de datum waarop overeenkomstig lid 3 van dit artikel ontheffing is verkregen.

Artikel 5

De patroon bevordert, dat de stagiaire lid is van de vereniging De Jonge Balie en dat hij zoveel mogelijk aan haar activiteiten deelneemt. Dit geldt ook voor de niet-verplicht gestelde activiteiten, zoals bijvoorbeeld excursies, lezingen, het landelijk congres.
Voorts bevordert de patroon, dat de stagiaire de jaarvergaderingen van de landelijke en plaatselijke Orde bijwoont.

Artikel 6

lid 1

De patroon brengt éénmaal per zes maanden aan de Raad van Toezicht schriftelijk verslag uit omtrent het verloop van de stage. De patroon gebruikt daartoe het hem door de Raad van Toezicht verstrekte formulier.

lid 2

De patroon bespreekt de inhoud van ieder stagerapport vooraf met de stagiaire, behalve voorzover hij enig gedeelte om hem gewichtige redenen daarvan uitzondert. In dit laatste geval zal de patroon van deze uitzondering en van zijn motivering aan de Raad van Toezicht mededeling doen. Indien de Raad van Toezicht geen gewichtige reden aanwezig acht, geeft hij de patroon in overweging om het uitgezonderde gedeelte alsnog met de stagiaire te bespreken.

lid 3

De Secretaris van de Raad van Toezicht zal met betrekking tot iedere stagiaire een dossier aanhouden, waarin gegevens worden verzameld over de wijze waarop deze zijn stage vervult.

Artikel 7

Omstreeks het einde van ieder stagejaar bespreekt de Deken, dan wel het door deze daartoe aangewezen lid van de Raad van Toezicht, met iedere stagiaire het verloop van de stage, waaronder begrepen de relatie stagiaire-patroon.

In geval van gebleken problemen kan de Deken c.q. het lid van de Raad van Toezicht daarover contact opnemen met de patroon; dit niet dan in overleg met de stagiaire.

Artikel 8

lid 1

De patroon verschaft de stagiaire een zo ruim mogelijk inzicht in de verschillende aspecten van de praktijkuitoefening.

De patroon stelt de stagiaire in staat om met betrekking tot zoveel mogelijk rechtsgebieden ervaring op te doen.

lid 2

Hij schenkt onder meer bijzondere aandacht aan de organisatie van het kantoor, de wijze van inrichting van de administratie en boekhouding en de financiële afwikkeling der zaken, daaronder begrepen de wijze van declareren.

lid 3

De stagiaire wordt regelmatig betrokken in zaken, die de patroon in behandeling heeft, hetgeen onder meer inhoudt:

- het houden van een voorbespreking met de stagiaire, waarbij de patroon hem zijn mening geeft over de zaak en de te volgen tactiek;
- het laten bijwonen van gesprekken met de cliënt en met de wederpartij;
- het laten opstellen door de stagiaire van conceptbrieven en conclusies, die vervolgens door de patroon met de stagiaire worden besproken;
- het gelegenheid geven aan de stagiaire om de behandeling van zaken in foro, in het bijzonder van pleidooien, bij te wonen;
- het bespreken van de uitspraak met de stagiaire.

Artikel 9

lid 1

De patroon meldt een onderbreking van de praktijkuitoefening door de stagiaire schriftelijk aan de Raad van Toezicht, indien voorzienbaar is dat de stagiaire gedurende een periode van zeven weken of langer geen praktijk zal uitoefenen, dan wel zodra een onderbreking van de praktijkuitoefening door de stagiaire voor een periode van zeven weken zich daadwerkelijk voordoet.

lid 2

De Raad van Toezicht zendt vervolgens de stagiaire, gelet op artikel 9.4 van de Stageverordening, een schriftelijke bevestiging vanaf welke datum de stage van rechtswege geschorst is.

lid 3

De patroon brengt de hervatting van de praktijkuitoefening door de stagiaire eveneens ter kennis van de Raad van Toezicht.

BINNENPATRONAAT

Artikel 10

lid 1

Zodra de stagiaire zelfstandig zaken behandelt, controleert en bespreekt de patroon gedurende de eerste weken zo mogelijk dagelijks en vervolgens regelmatig alle uitgaande correspondentie, alsmede de door de stagiaire opgestelde processtukken. Voorts bespreekt de patroon regelmatig met de stagiaire de bij deze in behandeling zijnde zaken, terwijl hij tevens toeziet op de voortgang daarvan. Na verloop van het eerste halfjaar is de patroon verplicht de in de vorige zin omschreven handelingen tenminste éénmaal per maand uit te voeren en verder voor zoveel als nodig wordt geacht door de patroon en/of stagiaire.

lid 2

De patroon ziet erop toe, dat de stagiaire vóór zijn eerste pleidooi de gelegenheid heeft gehad om een pleidooi van de patroon, danwel van een andere ervaren advocaat, bij te wonen.

lid 3

Regelmatig zal de patroon een pleidooi of mondelinge toelichting en/of behandeling van de stagiaire bijwonen en nadien dat pleidooi of mondelinge toelichting en/of behandeling met hem bespreken.

BUITENPATRONAAT

Artikel 11

lid 1

De Raad van Toezicht verleent de stagiaire overeenkomstig artikel 9b, lid 3 Advocatenwet j°. art. 7, lid 1 van de Stageverordening slechts vrijstelling van de verplichtingen bij zijn patroon kantoor te

houden, indien voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- a. De stagiaire dient aan te tonen, dat intensieve sollicitatieactiviteiten niet tot resultaat hebben geleid. Behoudens dringende noodzaak behoren sollicitaties niet tot één arrondissement beperkt te blijven. In beginsel zal de Raad van Toezicht geen relevante betekenis toekennen aan zogenaamde open sollicitaties.
- b. De Raad van Toezicht is bevoegd om de stagiaire ontheffing te verlenen van de zoekplicht, als bedoeld hiervoor onder sub a, wanneer de stagiaire een advocaat is ingevolge het bepaalde in art. 3 lid 1 sub e, f en g, alsmede het bepaalde in art. 3 lid 2 van de Verordening op de praktijkuitoefening in dienstbetrekking. De Raad van Toezicht is ook bevoegd om wegens daarvoor in aanmerking komende omstandigheden ontheffing te verlenen van de zoekplicht.
- c. De betrokkene moet in beginsel zelf zorgdragen voor het vinden van een voor de Raad van Toezicht acceptabele patroon, die bereid is conform het bovenstaande als zodanig op te treden. De patroon dient tenminste zeven jaar als advocaat te zijn ingeschreven.
- d. De beoogd patroon dient in hetzelfde arrondissement kantoor te houden als de stagiaire en wel binnen aanvaardbare afstand.
- e. De patroon kan naast de stagiaire, ten aanzien van wie vrijstelling als bedoeld bij art. 9b, lid 3 Advocatenwet is verleend, geen andere stagiaire hebben.
- f. Er dient een schriftelijke bereidverklaring aanwezig te zijn van een patroon, die in staat is aan de stagiaire leiding, voorlichting en raad te geven, benevens toezegt de bepalingen in dit reglement aangaande het buitenpatronaat te zullen naleven.
- g. Er dient door de stagiaire aan de Raad van Toezicht een deugdelijk financieel overzicht, vergezeld van een toelichting, te worden overgelegd van de te verwachten inkomsten en uitgaven over de gehele stageduur, waaruit blijkt, dat de praktijkvoering op financieel verantwoorde wijze kan geschieden. De stagiaire dient te beschikken over een vrij krediet of liquide vermogen ter hoogte van het bruto minimumloon over één jaar, vermeerderd met de praktijkkosten, eveneens over één jaar.
Het hierboven bepaalde geldt niet wanneer de stagiaire advocaat is ingevolge het bepaalde van artikel 3 lid 1 sub e, f en g, alsmede het bepaalde in artikel 3 lid 2 van de Verordening op de praktijkuitoefening in dienstbetrekking.
- h. De stagiaire dient te beschikken over een behoorlijke praktijkhuisvesting, voorzien van een behoorlijke inventaris, voldoende vakliteratuur en doelmatige communicatiemiddelen.
De praktijkhuisvesting dient gedurende normale kantooruren voor cliënten voldoende bereikbaar te zijn. Bij afwezigheid dient de stagiaire voor passende waarneming van de praktijk te zorgen.
- i. Voorts gaat de Raad van Toezicht na of het risico van beroepsaansprakelijkheid van de stagiaire behoorlijk is verzekerd.
- j. Er dient te zijn voorzien in een adequate arbeidsongeschiktheidsverzekering voor de duur van de stage.

lid 2

De Raad van Toezicht is bevoegd nadere voorwaarden aan de in lid 1 genoemde voorwaarden toe te voegen, onder meer de voorwaarde dat de stagiaire, die begeleidt zal worden door een buitenpatroon, kantoor zal houden bij een advocaat met voltooide stage.

lid 3

De Raad van Toezicht is te allen tijde bevoegd de in dit artikel bedoelde vrijstelling in te trekken, indien aan één of meer van de gestelde voorwaarden niet wordt voldaan. Alvorens tot intrekking over te gaan, hoort de Raad van Toezicht de patroon en de stagiaire.

Artikel 12

lid 1

Tussen buitenpatroon en stagiaire wordt de navolgende minimale bezoeksfrequentie aangehouden:

- gedurende het eerste stagejaar zal de patroon eenmaal per week het kantoor van de stagiaire bezoeken en de stagiaire eenmaal per week het kantoor van de patroon.
- gedurende het tweede stagejaar zal de stagiaire eenmaal per week het kantoor van de patroon bezoeken en de patroon eenmaal per veertien dagen het kantoor van de stagiaire.
- gedurende het derde stagejaar zal de patroon de ene week de stagiaire op diens kantoor bezoeken, terwijl de andere week de stagiaire de patroon op diens kantoor bezoekt.

lid 2

Bij die bezoeken worden de kantoororganisatie en de praktijkuitoefening gecontroleerd en besproken, alsmede de uitgaande post van de stagiaire en de door hem ingediende en in te dienen processtukken.

lid 3

De patroon bezoekt gedurende het eerste stagejaar tenminste zesmaal, gedurende het tweede stagejaar tenminste viermaal en gedurende het derde stagejaar tenminste tweemaal een optreden van de stagiaire in rechte. Na afloop evalueert hij dit optreden met de stagiaire.

lid 4

De patroon ziet er op toe, dat de administratie van de stagiaire wordt bijgehouden en dat diens boekhouding blijvend voldoet aan de boekhoudverordening.

lid 5

De patroon rapporteert eenmaal per drie maanden door middel van een hem door de Raad van Toezicht ter beschikking gesteld formulier uitvoerig aan de Raad van Toezicht over zijn bevindingen. Daarin besteedt hij aandacht aan:

- de kwaliteit van de werkzaamheden van de stagiaire.
- het optreden van de stagiaire in woord en geschrift, zowel ten opzichte van de rechterlijke macht, de confrères, collega's, de cliënten en de tegenpartijen.
- de inrichting van de administratie en boekhouding van de stagiaire.
- de naleving door de stagiaire van de verplichtingen uit de diverse verordeningen en de gedragsregels.
- de inrichting van het kantoor van de stagiaire.
- de samenstelling van de juridische bibliotheek van de stagiaire.
- de aard van de tekortkomingen, die hij bij de stagiaire heeft geconstateerd.

lid 6

De patroon ziet erop toe, dat de jaarstukken van de stagiaire uiterlijk drie maanden na afloop van een kalenderjaar gereed zijn.

De patroon vermeldt in de eerstvolgende driemaandelijke rapportage:

- de globale resultaten.
- de afwijkingen ten opzichte van de bij de aanvang van de stage ingediende begroting.
- zijn oordeel voor wat betreft de levensvatbaarheid van de praktijk van de stagiaire.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 13

De Raad van Toezicht behoudt zich het recht voor om over te gaan tot stageverlenging wanneer aan dit reglement niet of niet behoorlijk is voldaan, danwel anderszins blijkt, dat de stagiaire nog niet beschikt over voldoende praktijkervaring. Bij de toetsing of de stagiaire beschikt over voldoende praktijkervaring hanteert de Raad van Toezicht de uitgangspunten die zijn vastgelegd in bijlage 2 bij dit Stagereglement.

Artikel 14

lid 1

Ingeval er tijdens de stageperiode korter dan in fulltime dienstverband (zijnde veertig uren per week) wordt gewerkt, leidt dit in alle gevallen tot naar rato verlenging van de stageperiode en derhalve latere uitgifte van de stageverklaring.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Raad van Toezicht der Orde van Advocaten in het arrondissement Breda d.d. 31 maart 1994, gewijzigd in de vergadering van 9 oktober 1997, in herziene verzie opnieuw vastgesteld in de vergadering van 10 december 1998, vervolgens gewijzigd in de vergadering van de Raad van Toezicht op 11 juli 2002, vervolgens gewijzigd in de vergadering van de Raad van Toezicht op 17 maart 2005, vervolgens gewijzigd in de vergadering van de Raad van Toezicht op 27 oktober 2005, vervolgens gewijzigd in de vergadering van de Raad van Toezicht op 3 augustus 2006, vervolgens gewijzigd in de vergadering van de Raad van Toezicht van 9 februari 2009 en tenslotte gewijzigd in de vergadering van 11 mei 2009.

Hiermede vervalt het stagereglement zoals laatstelijk vastgesteld op 9 februari 2009.

VERZOEK GOEDKEURING PATRONAAT

VERZOEKER : mr

AANKOMEND STAGIAIRE : mr

BEËDIGINGSDATUM VERZOEKER :

REEDS PATROON OVER : mr
BEËDIGINGSDATUM STAGIAIRE :

ER IS SPRAKE VAN EEN - binnenpatronaat
- buitenpatronaat
- binnen/buitenpatronaat

BEGELEIDT ..... JURIDISCHE MEDEWERKERS

Ondergetekende verzoekt de Raad van Toezicht om goedkeuring van opgemeld patronaat.

Datum

Handtekening

Retourneren aan:

**Bureau der Orde
mw mr M.A.M. Rademaker, Adjunct-secretaris
Postbus 2530
4800 CM Breda
fax 076 – 5205416
postvak rechtbank no. 114**

INHOUDELIJKE EISEN STAGEPERIODE

Ter nadere uitwerking van artikel 8, 10 en 13 van het Stagereglement hanteert de Raad van Toezicht de navolgende uitgangspunten.

1. Krachtig wordt aanbevolen om, binnen de mogelijkheden die de patroon en het kantoor aan de stagiaire te bieden hebben, de stagiaire op meerdere rechtsgebieden werkzaam te laten zijn. Er is geen sprake van een harde verplichting, zulks vanwege de navolgende omstandigheden. Kantoren die gespecialiseerd werken en/of zich slechts richten op één of twee rechtsgebieden hebben daartoe minder mogelijkheden. Wel geldt voor deze laatste beide categorieën dat binnen de gehanteerde specialisatie een zo breed mogelijk scala aan vaardigheden kan worden opgedaan. Daartoe kan het aan te bevelen zijn dat de stagiaire na anderhalf jaar een andere praktijkbegeleider krijgt (waarvoor het patronaat op zichzelf niet gewijzigd hoeft te worden), zodat de stagiaire dan vanzelf in aanraking komt met de zaken van een andere ervaren advocaat. Verder is het mogelijk om binnen één rechtsgebied meerdere soorten zaken te doen (bijvoorbeeld binnen een arbeidsrechtsectie niet alleen maar ontbindingszaken, doch ook andere soorten ontslagprocedures, medezeggenschapskwesties, spoedprocedures, incassoprocedures etc.).
2. Aan het einde van de stage dient de stagiaire tenminste gedeeltelijk een eigen praktijk te hebben, bestaande uit een voldoende gevarieerd aantal zaken. Het moet gaan om eigen cliënten, in die zin dat het intakegesprek door de stagiaire zelf moet zijn gevoerd en waarbij de stagiaire in overleg met cliënt het beleid bepaalt en de zaak ook daadwerkelijk zelf doet.
3. Er moet door de stagiaire proceservaring zijn opgedaan. Vanzelfsprekend leent de ene praktijk zich daarvoor beter dan de andere praktijk. De Raad van Toezicht acht het echter onvoldoende indien de stagiaire tijdens de stageperiode niet of nauwelijks heeft geprocedeerd. Die proceservaring dient ook voldoende gevarieerd te zijn (bijvoorbeeld niet alleen persisteren op de faillissementsrol, doch het daadwerkelijk voeren van processen bij een civiele, bestuurs- of strafrechter, dan wel bij andere instanties, zoals bezwaarcommissies, arbitrages, etc.).
4. De stagiaire moet ervaring hebben opgedaan met de financiële aspecten van de praktijkvoering, waaronder het declareren van de eigen werkzaamheden aan de eigen cliënt. Op veel kantoren verloopt het declaratieproces centraal. De Raad van Toezicht acht het echter van belang dat de stagiaire inzicht verkrijgt in dit declaratieproces.

5. Het werk van de stagiaire moet voldoende gevarieerd zijn geweest. De aandachtspunten hierbij zijn:
- eigen contacten met meerdere (soorten) cliënten,
  - kennis van (en zo mogelijk ervaring op) diverse rechtsgebieden,
  - oplopende moeilijkheidsgraad van het werk naar gelang de stage vordert,
  - het doen van diverse soorten advocatuurlijke werkzaamheden (redigeren, onderhandelen, schriftelijk procederen, bijstaan van cliënten op zittingen en pleiten),
  - het hebben behandeld van spoedeisende aangelegenheden.